

DE HARING EN DE FISKUS IN BELGIE EN DE NABURIGE LANDEN.

Door K. DEZUTTERE,
Secretaris van den Hoogen Raad der Zeevisscherij, te Brugge.

Ingevolge inlichtingen verschaft door de Ministeriën van Financiën en van Buitenlandsche Zaken en volledig door die vervat in de « North Atlantic Fisheries Yearbook » 1936 en door bijzondere inlichtingen, berust het Belgisch tol- en taksregiem op haringgebied, evenals dit der naburige landen, op vier wel bepaalde soorten, naar de bewerking die de visch ondergaan heeft.

Men heeft :

Ten eerste, de versche of bevrozen haring;

Ten tweede, de haring gezouten, gedroogd of gerookt, anders ingevoerd dan in dozen, teilen, korsten of andere dergelijke verpakkingen. Het geldt, met een woord, gezouten haring, zij weze ingepokeld, gerookt of gedroogd;

Ten derde, de haring anders ingelegd dan in zout of in dozen, teilen, korsten of andere dergelijke verpakkingen. Vallen onder de toepassing dezer bepaling, bijvoorbeeld, de rolmops in bokalen, de haringreepen in glaswerk;

Ten vierde en ten laatste, de haring ingelegd op allerlei manier, in dozen, teilen, korsten, enz. Dit betreft bijzonderlijk de haringkonserven in blikwerk.

Wij zullen opvolgendelijk den fiskalen toestand nagaan, zooveel mogelijk in internationaal opzicht, dezer vierdubbele indeeling.

I. — De versche of bevrozen haring, anders gezegd, de haring zooals zij komt van de schepen die de visch noch pekelen noch zouten.

Behalve de vereischte invoervergunning, is de invoer dier soort in België vrij van alle tolrechten. Slechts een overdrachtteks van 2.50 % is door den invoerder te betalen.

Zoo is het thans ook in Holland, waar kort geleden nog een tolrecht van 1 p. c. ad valorem, geheven werd. Daarenboven is de invoer beperkt op 40 % van de basisjaren 1930-1932.

In Frankrijk, daarentegen, belooft het inkomrecht 64 frank

per 100 kil., zonder rekening te houden met een invoertaks van 2 % en de contingenteering.

In Engeland, bestaat het welgekende invoerrecht van 10 % ad valorem op de versche haring, zooals op alle ingevoerde versche visch.

Uitgezonderd de deviezenbeperking en de overdrachtteks van 2 %, bestaat de vrije invoer van versche haring ook in Duitschland.

Besluit : het Belgisch regiem is het vrijzinnigste aller beschouwde landen; ook beliep de invoer in ons land van versche haring, in 1936, de hoeveelheid van 5,745,100 kil., geschat op 8,288,000 frank.

II. — Gezouten, gedroogde of gerookte haring.

In België is de invoer nog eens vrij van alle tolrechten; maar in het opzicht der overdrachtteks, past het een zeer belangrijk onderscheid te maken. Er moet 10 % der waarde betaald worden op de gerookte haring, en slechts 5 % op de pekelharing en de gedroogde haring.

En het is hier dat de kat te koore komt. Inderdaad, wat gebeurt er ? Die vraag werd in het eerste Zeecongres, door verscheidene verslaggevers, maar al te duidelijk beantwoord. Voor de Nederlanders, met wie men om zoo te zeggen, alleen af te rekenen heeft, is **gerookte** haring anders niets dan **gedroogde** haring. De tolaangifte wordt dus meestal voor gedroogde waar gedaan en ingeklaard, met het gevolg dat de Fiskus een verlies van 5 % ondergaat en de inklaarder een besparing doet van hetzelfde bedrag.

Maar, zal men zich natuurlijk afvragen, kan de Belgische douanier, met de inning der taks gelast, dan geen gerookte van gedroogde haring onderscheiden ? Voorzeker wel; maar aangezien in het opzicht van het Tolwezen de beide soorten even vrij zijn van inkomrecht, ziet hij er niet te nauw naar. Het Beheer der Registratie kan, weliswaar, in het voorkomend geval, een onderzoek naar de echtheid der inklaaring instellen, maar dit is slechts het geval als het een Belgische invoerder geldt. Is het daarentegen een Hollandsche leurder, wat op groote schaal schijnt te bestaan, is dit bestuur feitelijk machteloos en blijft al het profijt voor den vreemdeling.

Hij doet er nog andere. De taks is 10 of 5 fr. ad valorem. De inklaarder zal er zich natuurlijk wel van wachten de volle handelswaarde van zijn invoer op te geven en zal

bijgevolg, dank zij dit spel, een tweeden voorsprong op den inlandschen voortbrenger kunnen nemen.

En wat gaat er ondertusschen om met den Belgischen rooker, die haring versch of gezouten invoert, om in zijn werkhuis voor den handel bewerkt te worden?

Hij moet eerst 2.50 % overdrachtaks op de versehe of 5 % op de gezouten ingevoerde haring betalen, en daarmee heeft hij nog met den Fiskus niet afgerekend. Ingevolge koninklijke besluiten van 24 Februari 1935 en 28 Maart 1936, werd opvoegendlijk de transformatietaks op de rookerij vastgesteld op 5 % ad valorem, zoodat de rookerij een totalen last van 7.50 of 10 % ondergaat, terwijl de Nederlandsche rooker feitelijk zijn waar in België mits 5 % komt afzetten.

Erger nog. De Belgische groothandelaar, die ingevoerde gerookte produkten aan kleinhandelaars afzet, heeft daarvoor slechts een overdrachtaks van 2 1/2 per duizend te rekenen, terwijl de Belgische nijveraar, die ingevoerde haring rookt en daarna aan groot- of kleinhandelaars afzet, een overdrachtaks van 5 % moet in rekening brengen. Bijgevolg 2 1/2 of 5 % op zijn invoer versehe of gezouten haring, 5 % op de berooking en 5 % op den afzet. Een wezenlijke taksencascade!

Geen wonder dus dat de Belgische kleinhandelaars aldus genoopt worden de voorkeur aan Nederlandsche produkten te geven en dat, in dergelijke omstandigheden, de smokkel- en sluikhandel in haring, in ons land, door de Nederlanders op de spits gedreven wordt. De klachten der Belgische voortbrengers dienaangaande zijn eensgezind en hevig; doch dat onze noorderburen, spijs de grensbewaking, de verordening op den leurhandel en de politie der vreemdelingen, op groote schaal in hun opzet zouden gelukken, blijft voor ons een raadsel. Daarvoor kan de zorgeloosheid der gemeentebesturen, gelast met de politie van den leurhandel en van de vreemdelingen, alleen verantwoordelijk gemaakt worden. Wat er ook van zij, de wanverhouding der taksen schijnt voldoende om den neteligen toestand uit te leggen waarin onze haringrookerij verkeert, en die in 1936 gekenschetst was door een bijna totaal gemis aan afzet.

Daarvoor beloonen de Nederlanders zelfs nog niet met volstreekte wederkeerigheid. De invoer immers van gezouten haring, al of niet gedroogd of gerookt, wordt beperkt op

40 % van het gemiddelde nettoinvoergewicht van 1931-1932.

Ongeacht de contingentteering, is er in Frankrijk, boven de invoertaks op de versehe haring, een vergunningtaks van 50 fr. per 100 kil. te betalen voor alle gezouten, gedroogde of gerookte haring.

In Duitschland bedraagt de invoertaks op de gezouten waar 9 mark per vat of 6 mark per 100 kil. en er moet rekening gehouden worden met de deviezenbeperking.

Engeland heeft geen concurrentie van vreemde haring op eigen grondgebied te duchten; ook is de invoer van alle bereide waar in Groot-Brittannië vrij.

De toestand der Belgische haringrookerij, ten opzichte der Nederlandsche concurrentie schijnt, in fiscaal opzicht, onuithoudelijk. Het is bijgevolg ook niet mogelijk zich het bestaan eener zelfstandige grootharingvisserij in te beelden, zoolang deze toestand aanhoudt. Het is immers de rookerij die het leeuwenandeel voor de volksvoeding gereed maakt. In 1936, werden er 22,090,800 kil. gerookte haring voor 34,079,000 frank ingevoerd.

III. — Haring onder vorm van rolmops, haringreepen, enz.

Hier wordt de toestand eenigzins voordeeliger voor onze nijverheid. Een tolrecht van 23 fr. per 100 kil. bruto valt te betalen, boven een overdrachtaks van 5 % op de waarde. Het is duidelijk dat men hier een nieuw gebied binnengaat; het geldt een artikel min den de gerookte haring voor de volksvoeding bestemd. Zooals voor de rookers, is de transformatietaks op de rolmops, enz., op 5 % bepaald.

In Nederland wordt dezelfde waar, zooals al degene ingelegd met azijn, gelei, specerijen, enz., belast met 1/2 gulden per 100 kil., plus 1/2% ad valorem, wat een wezenlijk verbiedend recht is.

In Engeland, zooals voor alle andere bereide haringsoorten, is er geen inkomrecht te betalen.

IV. — Haring ingelegd op allerlei manier, in dozen, teilen, korsten of dergelijke verpakkingen, dus haringkonserven meest in blikwerk.

In 1936, hebben wij 9,760,900 kil. geschat op 59,124,000 frank aldus ingelegde visch, waaronder de haring, ingevoerd.

De Belgische fabrikanten van haringkonserven staan er veel beter voor dan de rookers en nog beter dan de inleggers van rolmops. Zij worden immers beschermd door een in-

komrecht van 46 frank per 100 kil., plus een overdracht-taks van 5 %. Hun eigen transformatietaks overtreft dit laatste bedrag niet. Is in deze bescherming het geheim niet gelegen van de ontwikkeling, die deze nijverheid thans in ons land te gemoet gaat, en van de noodzakelijkheid voor onze visscherij met dezen vooruitgang gelijken tred te houden?

In Duitschland, is het recht toepasselijk voor dergelijke waar 6 Rm. per 100 kil.

In Nederland, zal het recht voorzien voor allerlei met specerij bewaarde visch toepasselijk zijn.

De slotsom van dit overzicht is duidelijk. Slechts een lichte verbetering schijnt noodig, enkel in fiscaal opzicht, om een Belgische haringnijverheid groeikrachtig te maken, namelijk dat de rookerij, wat het inkomrecht of de overdracht-taks betreft, bevoordeeld worde, met behulp eener uitkeering op het gewicht, die de balans ten voordeele der Belgische produkten doe overhellen; ook nog dat de smokkel-en sluithandel in haring krachtdadig onderdrukt worde, niet alleen door het Tolwezen, maar ook door de grensgemeenten, de Rijkswacht en het Beheer der Openbare Veiligheid, voor zooveel de leurhandel en de vreemdelingenpolitie erin betrokken zijn.
